

A Magyar Köztársaság nevében

A Fővárosi Bíróság

dr. Szabó & Mater Ügyvédi Iroda (dr. Szabó Gyula ügyvéd) által képviselt

Euro Correct Consulting Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (Nyíregyháza) felperesnek

dr. László Ildikó Katalin ügyvéd által képviselt **Gazdasági Versenyhivatal** (Budapest)

alperes ellen

verseny ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indított perében meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A bíróság a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy az állami adóhatóság külön felhívására fizessen meg 16.500 (tizenhatezer ötszáz) forint le nem rótt kereseti eljárási illetéket, valamint az alperesnek tizenöt nap alatt 20.000 (húszezer) forint perköltséget.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 nap alatt a Fővárosi Ítéletáblához címzett, a Fővárosi Bíróságon 3 példányban benyújtható fellebbezésnek van helye.

INDOKOLÁS

A felperes fogyasztói csoportokat szervez és működtet. A fogyasztói csoport létrehozásának a célja, hogy az adott csoport egyes tagjai meghatározott áruk tulajdonjogát a csoport segítségével megszerezzék. A csoport tagjai vállalják, hogy meghatározott ideig meghatározott összeget fizetnek be havonta. A fogyasztói csoportokban való vásárlási forma ugyanakkor a hagyományos hitelre történő vásárlástól eltérő feltételeket teremt. A szervező által rendszeresen megrendezett közgyűléseken megtartott sorsolásokon és/vagy előtörlesztés vállalása következtében dől el, hogy a csoport tagjai közül az adott alkalommal kik jutnak hozzá a vásárlási joghoz, kik lesznek a kedvezményezettek, mely tagok számára nyílik meg a lehetősége annak, hogy megvásárolják a meghatározott ingóságot vagy ingatlant. Lehet, hogy a fogyasztói csoport tagja csak hónapokkal, vagy évekkel a csoporthoz történt csatlakozás után jut vásárlási lehetőséghez.

Az alperes korábban három alkalommal kötelezte bíróság megfizetésére (Vj-1/2005., Vj-207/2005. és Vj-163/2007. ügyek) felperest a fogyasztói csoportok szervezésével összefüggő tájékoztatási gyakorlata miatt.

A felperes 2008 januárja és 2008. augusztus vége között országsszerte rendszeresen jelentetett meg

hirdetéseket napi- és hetilapokban. A 2008. január 1-je és május 31-e között a Blikk, Bors, Hot Magazin, Nemzeti Sport, Metropol, Zala Hírlap, Dunántúli Napló, Új Dunántúli Napló, Dunántúli Grátis, Somogyi Grátis, Somogyi Hírlap, Szuperinfo (Ajka, Bihar körzeti, Debrecen, Dél-Dunántúl Kaposvár, Hajdúsági, Hajdúszoboszló, Szolnok környéke, Jász-Nagykun-Szolnok megye, Zala megye, Vas megye), Magyar Bazár Huba, Magyar Bazár Koppány napi- és hetilapokban megjelent sajtóhirdetések egyebek mellett az alábbiakat tartalmazták:

„Nem hitelképes? Itt a megoldás! Fogyasztói csoport mindenkinek! BAR-listásoknak és nyugdíjasoknak is! ... Fix törlesztő részletek!"

A 2008. június 1-je és augusztus 31-e között Blikk, Bors, Hot Magazin, Nemzeti Sport, Metropol, Zala Hírlap, Dunántúli Napló, Új Dunántúli Napló, Dunántúli Grátis, Somogyi Grátis, Somogyi Hírlap, Szuperinfo (Ajka, Bihar körzeti, Debrecen, Dél-Dunántúl Kaposvár, Hajdúsági, Hajdúszoboszló, Szolnok környéke, Jász-Nagykun-Szolnok megye, Zala megye, Vas megye), Magyar Bazár Huba, Magyar Bazár Koppány napi- és hetilapokban megjelent sajtóhirdetések egyebek mellett az alábbiakat tartalmazták:

A-változat: „... BAR-listásoknak és nyugdíjasoknak is! ... Fix törlesztő részletek! ... Társaságunk pénzügyi szolgáltatást nem végez, hitelt nem nyújt, tevékenysége kizárólag fogyasztó csoport szervezésére irányul.”

B-változat: „... Fogyasztói csoport mindenkinek! BAR-listásoknak és nyugdíjasoknak is! ... Fix törlesztő részletek! ...”

A két időszak hirdetései alkalmanként keveredtek, a Vas megyei Szuperinfóban 2008. május 31-e után is az első típusú hirdetés jelent meg.

A felperes által 2008. január és május között használt szórólapok a hirdetésekhez hasonlóan tartalmaznak adatokat a szerződött összegre, a futamidőre és a törlesztőrészlet nagyságára vonatkozóan, azonban a szórólap részletesen szolt a fogyasztói csoport működéséről.

Az alperes 2008. szeptember 4-én indított eljárásban a felperes 2008. január 1- augusztus 31. közötti tájékoztatási gyakorlatát vizsgálta.

Alperes a 2009. február 5-én hozott VJ-115/2008/140. számú határozatában megállapította, hogy a felperes a fogyasztói csoportokat szervező, működtető tevékenységét 2008 januárja és 2008. augusztus 31. között a nyomtatott sajtóban megjelent tájékoztatásaival a fogyasztók megtévesztésére alkalmas módon népszerűsítette, és ezért felperest 41 618 100 forint bírság megfizetésére kötelezte. Határozatának indokolásában az 1996. évi LVII. törvény (Tpv.) 8.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés a.) és c.) pont, 9.§, 78.§ (1) és (3) bekezdéseire hivatkozott. A nyomtatott sajtóban megjelent tájékoztatásokat a Tpv. 8. § (2) bekezdés a) pont és a Tpv. 8. § (1) bekezdésébe ütközően jogsértőnek minősítette. Megállapította, hogy felperes a korábbi marasztalások ellenére folytatta fogyasztók megtévesztésére alkalmas tájékoztatásainak közreadását, mert az újságokban megjelent tájékoztatások összhatásukban azt a látszatot keltik, mintha a felperes kölcsönt vagy hitelt nyújtana, melyre a tájékoztatásokban hangsúlyos elemként megjelenő „Fix törlesztő részletek!” állítás utal. Megállapította, hogy a tájékoztatásokban használt kifejezéseknek mindennapi életben elfogadott általános jelentése alapján a fogyasztó arra a következtetésre juthatott, hogy a reklámozott szolgáltatás igénybevétele esetén az igényelt összeghez a havi törlesztésre vonatkozó vállalás fejében azonnal hozzá lehet jutni. Kiemelte, hogy a 2008. június 1-jétől használt egyik hirdetés esetében a fogyasztó csoportokra való jól érzékelhető utalás elmaradása is erősíti a megtévesztő jelleget. A fogyasztói panaszokra utalva megállapította, hogy a szolgáltatás iránt érdeklődő és azt igénybe vevő fogyasztók számára a felperes tevékenységének jellegzetessége sok esetben még a szerződéskötéskor sem derül ki. A szórólapok vonatkozásában nem állapított meg jogsértést.

A bírságkiszabásnál súlyosító körülményként vette figyelembe a jogsértő magatartás ismétlődő jellegét, a jogsértő magatartás több hónapos időtartamát, a reklámtevékenység kiterjedtségét, a jogsértő magatartással elért fogyasztók széles körét, a fogyasztói célcsoport sérülékeny jellegét, a szolgáltatás bizalmi jellegét, valamint azt, hogy a fogyasztó számára egy hosszú távú jogviszonyt eredményez a fogyasztói csoportba történő belépés. Enyhítő körülményként értékelte, hogy felperes a korábbi versenyfelügyeleti eljárások után változtatott tájékoztatási gyakorlatán. Utalt a bírság kiszabásának prevenció hatására.

Felperes kereseti kérelmében az alperes határozatának megváltoztatásával a bírság hatályon kívül helyezését, másodlagosan a bírság összegének mérséklését kérte. A Tptv. 63.§ (1) és (2) bekezdésére, valamint a Ket. Szakértői Bizottságának szakmai véleményére hivatkozva előadta, hogy az alperes túllépte az ügyintézési határidőt, mert a határozat kiadmányozásától a postázásig 14 hónap telt el, ennek eredményeként pedig a Tptv. 78.§ (1) bekezdését sértve tévesen vette figyelembe a felperes 2007. évi nettó árbevételét a bírságkiszabás során. Álláspontja szerint a közigazgatási határozat a Tptv. 78.§ (3) bekezdésével is ellentétes, mert nem méltányos és nem valós a fogyasztói célcsoport sérülékeny jellegét, a jogviszony időtartamát és bizalmi jellegét súlyosító tényezőként figyelembe venni. Sérelmezte, hogy az alperes nem értékelte enyhítő körülményként azt, hogy a fogyasztók a szerződés megkötését megelőzően megismerkedhettek a fogyasztói csoportban történő részvétel összes feltételeivel, a jogsértéssel nem érintett szórólapos hirdetéseket felperes nagyobb számban jelentette meg, az elállásra nyitva álló időt 30 napra emelte, hatósági szerződést kötött a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletével, az ügyfelek figyelmét a hátrányokra külön tájékoztatóban hívta fel, alperessel együttműködött, a megtévesztésre hivatkozással kezdeményezett polgári pereket pedig megnyerte. Álláspontja szerint a Ket. 72.§ (1) bekezdés ec.) pontjával is ellentétes az, hogy a bírság összetételét alperes nem határozta meg. Vitatta, hogy a hirdetések a Tptv. 8.§ (1) bekezdésébe ütköztek, mert a „fix törlesztő részlet” általános jelentése alapján nem hihette azt a fogyasztó, hogy azonnal hozzájut az összeghez, a szolgáltatás jellegének megnevezésével pedig felperes egyértelművé tette, hogy nem kölcsön, vagy hitelnyújtásáról van szó; utalt ezzel kapcsolatban az A-típusú hirdetésben foglaltakra. Észrevételezte, hogy alperes a panaszos és az elégedett ügyfelek arányait nem vizsgálta, korábban a perbeli szófordulatokat nem kifogásolta, a reklám célja az érdeklődés felkeltése volt.

Alperes a kereset elutasítását, perköltsége megtérítését kérte. Bírósági határozatokra utalva arra az álláspontra helyezkedett, hogy hatályon kívül helyezést megalapozó eljárási jogsértés nem történt, a Ket. Szakértői Bizottság állásfoglalása nem releváns, a bírság mértéke a bírói gyakorlatnak megfelel. Határozatának indokait fenntartva kiemelte, hogy az újságokban megjelent tájékoztatások összehatásukban kölcsön, hitelnyújtás látszatát keltették, melyet a fogyasztóknak kínált összeg mértékére, futamidőre, havi törlesztő részletre utaló kifejezések mindennapi életben elfogadott általános jelentése is alátámaszt. Szemelvényeket emelt ki a fogyasztói csoportokra vonatkozó más közigazgatási határozatok felülvizsgálata során hozott ítéletek indokolásaiból.

A kereset nem alapos.

A bíróság az alperes határozatát a Tptv. 83.§ (1) bekezdés és az 1952. évi III. törvény (Pp.) 324.§ (2) bekezdés a.) pont alapján vizsgálta felül.

A Tptv. 8.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés a.) pont és 9.§ közigazgatási határozatban hivatkozott rendelkezései:

8. § (1) Tilos a gazdasági versenyben az üzletfeleket megtéveszteni.

(2) Az üzletfelek megtévesztésének minősül különösen, ha a) az áru ára, lényeges tulajdonsága - így különösen

összetétele, használata, az egészségre és a környezetre gyakorolt hatása, valamint kezelése, továbbá az áru eredete, számlázási helye, beszerzési forrása vagy módja - tekintetében valótlan tény vagy valós tény megtévesztésre alkalmas módon állítanak, az árut megtévesztésre alkalmas árjelzővel látják el, vagy az áru lényeges tulajdonságairól bármilyen más, megtévesztésre alkalmas tájékoztatást adnak;

9. § A használt kifejezéseknek az üzleti életben elfogadott általános jelentése az irányadó annak megállapításánál, hogy a tájékoztatás megtévesztésre alkalmas-e.

ATpvt. 78.§ (1) és (3) bekezdés rendelkezései:

78. § (1) Az eljáró versenytanács bíróságot szabhat ki azzal szemben, aki e törvény rendelkezéseit megsérti. A bíróság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve annak - a határozatban azonosított - vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírósággal sújtott vállalkozás a tagja. A vállalkozások társadalmi szervezetével, a köztestülettel, az egyesüléssel és más hasonló szervezettel szemben kiszabott bíróság összege legfeljebb a tagvállalkozások előző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet.

(3) A bíróság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást

segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztók, üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

A Pp. 339/B.§ alapján a mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat akkor tekintendő jogszerűnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak, és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kiténik.

A bíróság az alperes perbeli határozatát a határozatban hivatkozott időbeli hatályú jogszabályhelyek alapján vizsgálta felül, tekintettel arra, hogy e körben kereseti vitatás nem volt.

A felperes a per első tárgyalásán keresetét akként pontosította, hogy a bíróság jogalapját is vitatja a keresetlevélben ennek tartalmilag megfelelő indokok alapján.

A bíróság a jogalap körében megállapította, hogy az alperes a Tpvt. 9.§-nak megfelelően helyesen rögzítette, hogy az újsághirdetések összhatásukban kölcsönnyújtásra utalnak, az alperes határozatának 16-21. pontjaiban foglaltakra a bíróság - az alperes indokait meg nem ismételve -visszautal. Önmagában azzal, hogy a felperes egyes hirdetéseiben (2008. június 1.- augusztus 31. között megjelent hirdetések A-változata) a pénzügyi szolgáltatás hiányára utalt, összhatásában nem módosított a hirdetések megtévesztő jellegén, hiszen a törlesztőrészletek azonosságára és a BAR listára való utalás a bankügyletekre vonatkozó képzettségét egyértelműen lehetővé teszi. Megjegyzi a bíróság, hogy a bírságkiszabás során az alperes a megváltozott felperesi tájékoztatási gyakorlatot enyhítő körülményként értékelte.

A Tpvt. 63.§ (2) bekezdés értelmében ha törvény más határidőt nem állapít meg, az eljárást befejező döntést u) a 8-10. § alapján indult ügyekben a vizsgálat elrendelésétől számított kilencven napon belül kell meghozni.

A bíróság megállapította, hogy az alperes az ügyintézési határidőt az ügy érdemére kiható módon nem lépte túl, mert a Tpvt. 63.§ (2) bekezdés a.) pont a döntés meghozataláról szól, a kézbesítésről nem. A bíróság ennek kapcsán utal a Legfelsőbb Bíróság Kfv.V.35216/2009/6. számú ítéletére is, melyben a Legfelsőbb Bíróság e jogkérdésben már állást foglalt. A bíróság kiemeli továbbá, hogy a perbeli közigazgatási eljárásra a Ket. 33.§ (1) bekezdése nem alkalmazható a Tpvt. 44. § kizáró rendelkezése miatt, a Ket. Szakértői

Bizottságának véleménye ezért is indifferens. (Megjegyzi a bíróság, hogy a Ket. 33.§ (1) bekezdése is csak 2009. október 1. napjától módosult oly módon, hogy az ügyintézési határidőbe a döntés közléséről való gondoskodás is beletartozik.) A határozat közlésének időpontja ennek megfelelően sem az ügyintézési határidő számítása, sem a Tpv. 78.§ (1) bekezdés alkalmazása szempontjából nem releváns.

A közigazgatási határozatból ugyan nem tűnik ki, hogy az alperes pontosan melyik üzleti év nettó árbevételét vette alapul a bírságszámításnál, azonban kereseti hivatkozás hiányában ez nem volt értékelhető, a felperes által megjelölt okból viszont (kézbesítés elhúzódása) a Tpv. 78.§ (1) bekezdésének megsértése nem volt megállapítható.

A bíróság a kereseti kérelem korlátain belül megállapította, hogy alperes a bírságkiszabás során a Pp. 339/B.§ rendelkezéseinek megfelelően járt el, a felperes által felsorolt szempontok értékelésére alperesnek egyrészt nem volt jogszabályi kötelezettsége, másrészt alperes a tájékoztatási gyakorlat változását enyhítő körülményként figyelembe vette. Tekintettel arra, hogy a fogyasztói csoport - a felperes által alkalmazott hirdetések megfogalmazása szerint is - főként a BAR listásoknak és a társadalom azon tagjainak lehet a bankkölcsön alternatívája, kiknek számára a pénzügyi szolgáltatás elérhetetlen, a célzott fogyasztói kör sérülékenységre, és előbbieket miatt a jogviszony bizalmi jellegére a súlyosító szempontok számbavételekor helyesen hivatkozott az alperes.

A szórólapok vonatkozásában a jogsértés hiányát állapította meg alperes, a jogkövető piaci magatartás azonban a jogsértés miatti bírságkiszabásnál semleges körülmény. A szerződés megkötését megelőzően a részvételi feltételek megismerésére vonatkozó lehetőség bármely szerződéses jogviszonynak nyilvánvaló sajátossága, mely a bírságkiszabás során a perbeli esetben is közömbös. Az elállásra nyitva álló harmincnapos határidő a jogsértő tájékoztatással érintett szerződéses jogviszonynak nem olyan kiemelt tulajdonsága, amely miatt e körülmény értékelésének külön nevesítése az alperesi mérlegelést okszerűtlenné tenné, és - tekintve, hogy az alperes kizárólag versenyjogi vizsgálatot végez - lényegtelen az is, hogy más hatósággal felperes milyen jogviszonyt alakított ki, illetve, hogy a felperessel szemben kezdeményezett polgári perekben a felperes milyen arányban lett pernyertes. A közigazgatási eljárásban aktív, a jogsértő magatartás feltárásában közvetlen segítséget kell nyújtani ahhoz, hogy enyhítő körülményként legyen értékelhető az ügyfél együttműködése, ilyen többletvekenységre utaló adat azonban a konkrét versenyfelügyeleti eljárásban nem volt megállapítható a felperes javára.

A panaszos és elégedett ügyfelek arányainak vizsgálata sem a jogalap, sem a bírságkiszabás körében nem volt releváns, mert a közigazgatási eljárás tárgya konkrét tájékoztatások vizsgálata volt, nem pedig a felperesi ügyfelek elégedettségének felmérése. A bírságkiszabásnál ettől függetlenül sem lehetett helye enyhítő körülményként értékelni a panaszok arányát, miután ismert, hogy az alpereshez érkeztek fogyasztói panaszok.

A bírság alapját a Tpv. 78.§ (1) bekezdés, az összecszerúséget pedig a Tpv. 78.§ (3) bekezdés és a Pp. 339/B.§ rendelkezéseihez viszonyítva lehet értékelni a perben, e jogszabályhelyek egyikéből sem következik, hogy a bírság „összetételét" alperesnek szükségképpen meg kellene határoznia, következésképp a Ket. 72.§ (1) bekezdés ec.) pontja sem sérült. Tekintettel arra, hogy valamennyi reklámnak, fogyasztói tájékoztatásnak célja a fogyasztó valamely tennék vagy szolgáltatás iránti érdeklődésének felkeltése, e hivatkozás sem a jogsértés megállapíthatósága, sem a bírságkiszabás körében nem lehetett releváns.

A bíróság az ügy érdemét nem érintő hivatkozásként értékelte azt a felperesi előadást is, mely

szerint az alperes korábbi határozataiban a most kifogásolt kifejezésekre megállapításokat nem tett. A bíróságnak a kereseti kérelem alapján kizárólag arról kellett döntenie, hogy a VJ-115/2008/140. határozatban megállapított tényállás alapján a Tpv 8.§ (1) bekezdés szerinti jogsértésre alappal lehetett-e következtetni, és ha igen, akkor a jogsértéshez képest a jogkövetkezmény okszerű mérlegelés eredménye volt-e. Ebből eredően a bíróság szükségtelennek értékelte bizonyítás lefolytatását arra nézve, hogy a felperessel szemben korábban hasonló tárgyú versenyfelügyeleti eljárásokban hozott döntések és a perbeli határozat jogi indokolása mennyiben hasonlít vagy tér el egymástól.

Összefoglalva az alperes a feltárt tényállásból a jogsértést és a jogkövetkezményt helyesen állapította meg, a keresetben előadottak okán a határozat jogszabálysértő nem volt, ezért a bíróság a keresetet elutasította, és a felperest az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 43.§ (3) bekezdés szerinti 16.500 forint feljegyzett kereseti illeték megfizetésére kötelezte a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdés alapján.

Az ügyvéd által képviselt alperes perköltségét a bíróság a Pp. 79.§ (1) bekezdés és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (3) bekezdésének alkalmazásával 20.000 forintban állapította meg, figyelembe véve, hogy az ügy kiemelten összetett nem volt, az alperes a keresetlevélre írásban nyilatkozott, és a bíróság érdemi határozatot az alperes távollétében hozott. A perköltséget a Pp. 78.§ (1) bekezdés alapján a felperes köteles az alperesnek megfizetni.

Az ítélet ellen a fellebbezést a Pp. 340.§ (2) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2010. október 13.

dr. Huber Gábor sk.
bíró